

POSTANOWIENIE Z DNIA 20 LIPCA 2005 R.

I KZP 21/05

Wyrażenie „bezpośrednio potem” (art. 325c pkt 1 k.p.k.) w określonych warunkach, tj. przy zachowaniu nieprzerwanej ciągłości czasowej między czynem, zawiadomieniem o nim policji, jak i dokonywanymi przez policję czynnościami związanymi ze pościgiem, może oznaczać także okres nawet kilku dni po popełnieniu przestępstwa.

Przewodniczący: sędzia SN R. Malarski.

Sędziowie SN: J. Sobczak (sprawozdawca), E. Strużyna.

Prokurator Prokuratury Krajowej: M. Staszak.

Sąd Najwyższy w sprawie Rafała K., po rozpoznaniu, przekazanego na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. przez Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 18 marca 2005 r., zagadnienia prawnego wymagającego zasadniczej wykładni ustawy:

„Czy pozbawieniem wolności w rozumieniu art. 325c pkt 1 k.p.k. jest każde pozbawienie wolności z wyjątkiem zatrzymania lub tymczasowego aresztowania wobec sprawcy ujętego na gorącym uczynku lub bezpośrednio potem, czy też tylko takie, które uniemożliwia lub utrudnia oskarżonemu realizację jego uprawnień procesowych, które wyłącza możliwość prowadzenia dochodzenia, a w konsekwencji rozpoznania sprawy w trybie uproszczonym?”

p o s t a n o w i ł odmówić podjęcia uchwały.

UZASADNIENIE

Z przedstawionym powyżej zagadnieniem prawnym wystąpił, w trybie art. 441 § 1 k.p.k., Sąd Okręgowy w K. w następującym układzie procesowym:

Do Sądu Rejonowego w C. wpłynął akt oskarżenia przeciwko Rafałowi K., zawierający zarzut popełnienia przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k.

Sąd Rejonowy prowadził postępowanie w trybie uproszczonym, które następnie zostało zakończone wydanym w dniu 18 sierpnia 2004 r. skazującym wyrokiem zaocznym.

Od powyższego wyroku apelację wniósł osobiście oskarżony.

Rozpoznając ją, Sąd Okręgowy w K., postanowieniem z dnia 18 marca 2005r., na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. przedstawił Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne wymagające – jego zdaniem – zasadniczej wykładni ustawy.

Prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o odmowę podjęcia uchwały.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego istotnym problem interpretacyjnym jest taki problem, który dotyczy np. przepisu rozbieżnie interpretowanego w praktyce sądowej lub przepisu o oczywiście wadliwej redakcji bądź niejasno sformułowanego, umożliwiającego przeciwstawne interpretacje (por. postanowienie SN z dnia 16 czerwca 1993 r., I KZP 14/93, Wok. 1993, nr 11, s. 8; uchwała SN z dnia 18 listopada 1998r., I KZP 16/98, OSNKW 1998, z. 11-12, poz. 48). Ponadto pytanie przedstawione Sądowi Najwyższemu musi być także ściśle powiązane z okolicznościami sprawy, a mówiąc wprost, zaistnieć musi taka sytuacja procesowa, w której dokonanie wykładni określonego przepisu (lub przepisów) konieczne jest dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd odwoławczy nie jest zatem uprawniony do kierowania pytań dotyczących zagadnień, które nie pojawiły się, jako problem, w konkretnej sprawie (postanowienie SN z dnia 20 listopada 1997 r., I KZP 22/97, OSN Prok. i Pr. 1998, nr 1, poz. 17).

Zdaniem Sądu Najwyższego, przedstawione przez Sąd Okręgowy w K. zagadnienie prawne nie ma znaczenia dla rozpoznania apelacji, albowiem w przedmiotowej sprawie wątpliwości Sądu Okręgowego sprowadzają się do kwestii interpretacji zawartego w art. 325c pkt 1 k.p.k. wymogu „ujęcia na gorącym uczynku lub bezpośrednio potem”. Pojęcie to było wielokrotnie interpretowane zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Wymóg ujęcia wskazany w pkt 1 art. 325c k.p.k. oznacza, że chodzi o schwytywanie sprawcy podczas popełniania lub usiłowania popełniania przestępstwa (tj. na gorącym uczynku) albo bezpośrednio potem, czyli w miejscu jego dokonania (usiłowania) bądź w pościgu, podjętym przy zachowaniu jego nieprzerwanej ciągłości czasowej między czynem a działaniem zmierzającym do ujęcia, które powinno nastąpić nie później niż bezpośrednio po czynie. Ujęcia może dokonać zarówno organ ścigania, jak i osoba prywatna, która następnie niezwłocznie przekazuje sprawcę temu organowi w celu zatrzymania (por. T. Grzegorzczak: Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Kraków 2003, s. 831-832). Zdaniem Sądu Najwyższego, użyte w treści art. 325c pkt 1 k.p.k. wyrażenie „bepośrednio potem”, w określonych warunkach, tj. przy zachowaniu nieprzerwanej ciągłości czasowej między czynem a zawiadomieniem o nim policji, jak i dokonywanymi przez policję czynnościami związanymi z pościgiem, może obejmować okres nawet kilku dni po dokonaniu czy usiłowaniu dokonania przestępstwa. W związku z powyższym nie ulega wątpliwości, że zatrzymanie oskarżonego Rafała K. nastąpiło w okolicznościach, o których mowa w art. 325c pkt 1 k.p.k., albowiem zdarzenie objęte postępowaniem miało miejsce około godz. 19.00 w dniu 1 września 2003 r., a zatrzymanie Rafała K. tego

samego dnia o godz. 21.30, w trakcie dokonywania przez policję czynności związanych z pościgiem.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.